Duet met valse noten

www.queridokind.nl
www.bartmoeyaert.com

Eerste druk, 1983; veertiende druk, 2004; vijftiende druk 2008.

Omslag: Herman Houbrechts
Foto auteur: Diego Franssens

Copyright text © 1983, 2004, 2008 by Bart Moeyaert. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's Uitgeverij BV, Singel 262, 1016 AC Amsterdam.

ISBN 978 90 451 0737 0/ NUR 284

Duet met valse notenNew 08-04-2013 16:41 Pagina 3

Bart Moeyaert

Duet met valse noten

Amsterdam Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2008

Aan Omer, Henriëtte, Paul, Patriek, Jan, Rik, Mark, Jos, Myriam, Annemie, Lily, Anneke, Sabine, Cathy, Bram, Bieke, Lieselotte, Liesbet, Dieter en andere toevallige personages uit dit boek.

Duet met valse notenNew 08-04-2013 16:41 Pagina 5

Maandagmorgen op weg naar school zag ik twee meisjes tegen de grond vallen. Hun stuurstangen haakten in elkaar, één meisje gilde schril en daar lagen de fietsen. Rik schoot in de lach, maar sloeg meteen zijn hand voor zijn mond.

Hij kwam naast me rijden en zei: 'Hé, Lander, heb je dat gezien?'

Ik zei: 'Nee,' om hem te pesten, en stak de straat over naar de schoolpoort.

We stalden onze fietsen in het hok en liepen het schoolplein op, wat vroeger dan gewoonlijk. Hier en daar liepen jongens en meisjes te slaapwandelen, nog te moe voor wilde spelletjes. Aan de overkant, in een hoek van het schoolplein, scandeerden een paar jongens 'Wij willen bloed!' Ze troepten samen. Het waren natuurlijk Alex Degroot en zijn kliek die er de hand in hadden. Een ezel vond ik hem, of een baviaan, die doet ook zo idioot. Op alles had hij kritiek, altijd maar opscheppen: dat hij zuipt als een Zwitser, rookt als een Turk, en achter de meisjes aan zit als... als... nou ja.

'Bracht mammie je naar school? O, waar is pappie dan?'

Ze pestten een meisje dat ik nog nooit eerder op school had gezien. Ik gaf Alex een por tussen zijn ribben. 'Toe nou, Alex, laat haar met rust.'

Alex keek om en grijnsde breed.

'Is zij je liefje misschien?' vroeg hij uitdagend, en hij had meteen de lachers op zijn hand.

Ik zag dat het meisje naar me keek.

'Toevallig niet, nee,' zei ik. Ik voelde me niet bepaald een held tegenover Alex Degroot.

'Geef haar dan een zoen, geef haar dan een zoen,' begonnen de anderen plagend, maar hun pesttoontje werd overstemd door de bel. Was me dat een bevrijding. Het meisje bloosde. Ik knikte haar toe en ze keek lief en fluisterde: 'Bedankt.'

Toen kwam Vervaecke eraan, de onderdirecteur, en hij nam haar mee naar de leraarskamer. Onwillekeurig volgde ik hen met mijn ogen tot ze binnen waren.

'Kom, Lander, je bent heel flink geweest,' zei Rik.

Ik schrok op van zijn schouderklopje en lachte droogjes. We liepen samen naar de rij. Ik voelde me plotseling niet meer zoals je je op een maandagmorgen hoort te voelen.

Het eerste uur, geschiedenis, volgde ik maar met een half oor. Dat meisje zat in mijn hoofd. Gelukkig gaf Sexy Willy, zoals we onze leraar geschiedenis noemden, omdat hij altijd een parfum met een zwoele geur gebruikte, een slap lesje. Hij legde uit wat nodig was, wees vluchtig op de kaart van Egypte, zei dat we bladzijde zesendertig tot veertig zelf moesten lezen en dook vervolgens weg achter een of ander tijdschrift, *Libelle*, geloof ik.

Maar het volgende uur was anders. Onze lerares godsdienst, Gotje, was een pracht van een vrouw. Ze borrelde van energie en had een lach die klaterde als de Niagara-watervallen. Ook de leerstof was leuk. *Ik*,

een speurtocht naar jezelf, zo noemde Gotje haar lessen.

Die les moesten we onszelf beschrijven. Ik schreef net *Ik ben een dromer*, toen het gebeurde. Na een bescheiden klopje op de deur kwam Vervaecke binnen.

'Dit is...' zei hij, en hij wenkte uitnodigend naar de gang, 'dit is Liselot Heyneman.'

Daar stond ze. Er ging een schok door mijn hoofd. Alsof ik een dreun op mijn neus kreeg. Alex Degroot, die voor me zat, grinnikte en tikte op mijn tafeltje.

'Arme stakkerd, geef haar een pakkerd,' gniffelde hij.

Ik haalde mijn schouders op en bleef voor me uit zitten kijken. Vervaecke stond met Gotje te praten en Liselot wiegde onwennig op haar hakken. Ik dacht: verrek, wat ziet ze er geweldig uit. Ze had een spijkerbroek aan, en een rood bloesje. Ze keek vreselijk lief uit haar ogen, van die bruine, diepbruine. Haar haren waren bijna blond en ze droeg ze los tot op haar schouders. Terwijl ik haar zo zat aan te staren, keek ze plotseling mijn kant op, en onze blikken kruisten elkaar heel even. In dat ene moment zinderde er iets door mijn maag, vonkte er elektriciteit tussen ons.

Toen Vervaecke de deur uit was, zei Gotje: 'Liselot, ik ben je lerares godsdienst en ik hoop dat je het hier naar je zin zult hebben. Je bent in een heel goeie klas terechtgekomen.'

'Ja, deze klas is dolle pret,' zei Alex halfluid, en hij bootste de stem van Gotje na.

Maar Gotje ging onverstoorbaar verder.

'Nu je hier vooraan staat, kun je ons meteen wat meer over jezelf vertellen.'

Liselot knikte bedeesd.

'Tja... eh... ik ben Liselot Heyneman, en eh...'

'Je méént het,' onderbrak Alex haar.

Ik gaf hem een duwtje tegen zijn schouder. Gotje zei alleen maar dat Alex kinderachtig deed. Waarom zei ze niet meteen dat hij een ezel was, of een baviaan.

'En ik ben van Vilvoorde verhuisd naar hier, omdat mijn vader hier beter werk kon krijgen.' Ze keek strak voor zich uit terwijl ze praatte, met haar blik ergens op de posters achterin.

'Ik heb twee broertjes en eh... drie konijnen.'

Alex hield twee handen achter zijn hoofd en bewoog zijn neus als een konijn. Soms kon hij echt belachelijk doen.

'Ik woon in de Rendaldreef, nummer 43.'

In die dreef stonden villa's die wel kastelen leken, wist ik. Het maakte op een of andere manier indruk op me. Liselots vader had waarschijnlijk een hoge functie – als je in die buurt kon gaan wonen.

Gotje zei dat Liselot naast Mark mocht gaan zitten. Ik had dat prachtmens wel de deur uit kunnen schoppen. Ik zat toch ook alleen? Liselot kon toch best naast mij komen zitten?

Mijn dag was naar de bliksem. De economietoets liet ik over me heen gaan en bij wiskunde riskeerde ik een strafzaterdag, omdat ik helemaal niet oplette. Toen om vier uur eindelijk de bel ging, was ik van plan Liselot te vragen of ik niet kon helpen met lessen overschrijven of zo. Ik schraapte mijn keel al, formuleerde mijn vraag nog eens snel bij mezelf en stapte op haar af. Mark was me voor.

‘Anderhalve maand inhalen is heel wat,’ zei hij. ‘Kan ik je ergens mee helpen?’

De stroop droop ervanaf, vond ik.

‘Nee, dank je,’ zei Liselot, ‘ze kopiëren alles voor me.’

Ik stond naast haar bank met mijn mond halfopen naar haar te staren. Gelukkig vroeg Rik of ze me hadden vastgetimmerd, anders was ik daar blijven staan, en dat zou een gek gezicht geweest zijn. Ik klapte mijn mond dicht, greep mijn boekentas en ging achter Rik aan. Ik schrok toen ik de klas uitliep, want ze keek me na, geloof ik.

Toen Rik en ik naar huis reden, wilde ik aldoor vragen wat hij van dat nieuwe meisje vond. Alsof hij mijn gedachten raadde, zei hij ineens: ‘Leuk ding, hè, die nieuwe?’

Ik knikte een beetje te vlug.

Bij de hoek van de Klinkerstraat vroeg hij of ik nog met hem meereed, om die nieuwe plaat van hem te beluisteren.

‘Nee, ik ga naar huis,’ antwoordde ik. Mijn gedachten stonden niet naar nieuwe platen.

‘Yep,’ zei hij, ‘tot morgen dan.’

‘Bel maar als natuurkunde niet lukt,’ zei ik, en we reden elk onze kant op.

Op het kruispunt lette ik nog minder op dan die morgen.

Toen ik thuiskwam, waren ma en pa er nog niet. Mijn moeder helpt halftijds in een modezaak en mijn vader is verzekeringsagent. Ik nam een blikje cola uit de koelkast en met mijn boekentas onder mijn arm

ging ik naar boven. Ik mikte de tas onder mijn bureau en vloekte omdat mijn bed nog niet was opgemaakt. In bedden opmaken had ik op dat moment helemaal geen zin. Ik keek om me heen en bedacht dat mijn kamer mijn eigendom was, mijn heiligdom, waar niemand wat te zoeken had, zelfs mijn moeder niet. Ik maakte het bed op met rukkerige bewegingen, zette de plaat van de film *Fame* op en plofte in de hoop kussens naast de platenspeler. Zweverig voelde ik me, heel gek eigenlijk.

'Liselot,' zei ik hardop, en ik zuchtte heel diep.

Ik nam het tekstboek van de toneelgroep en begon mijn rol in te studeren. Ik probéérde mijn rol in te studeren. Mijn aandacht dwaalde iedere keer weer af naar Liselot. Hoe fijn ze wel lachen kon. Of hoe lief ze keek. Ach, ik mocht me niets inbeelden. Neem nou Rik, dacht ik. Die was zowat een maand geleden tot over zijn oren verliefd geweest op een meisje uit de tweede. Maar wederzijds was het niet. Nee, ze hield hem aan het lijntje, speelde gewoon met hem. Tot ze hem na twee weken de bons gaf, en hij erin zat, in zijn diepe put.

Even later hoorde ik een auto op de oprit. Ik sprong overeind en zette de muziek af. Ik ging aan mijn tafel zitten met het ijdele voornemen natuurkunde te studeren. Ma riep in de hal een vermoeid 'Hallo!', zoals gewoonlijk, en ik riep als altijd 'Hallo!' terug. Lang bleef ik niet boven, want veel natuurkunde zou er niet meer in gaan voor het avondeten.

Duet met valse notenNew 08-04-2013 16:41 Pagina 11

De school was uit, de klas was leeg en ik was nieuw. Nieuw genoeg om rakelings aan voorbij te lopen en geen aandacht aan te besteden. Een bende pestkoppen die 'Wij willen bloed!' schreeuwt of een arrogant joch dat in je billen knijpt en zegt: 'Dag schat, zorg maar goed voor je konijntjes,' noem ik geen aandacht.

Terwijl ik de hele dag verwenste, propte ik mijn boeken in mijn tas en liep de klas uit. Een beetje verdrietig. Onderaan de trap stond een meisje. Eentje uit mijn klas, ik herkende haar. Ze keek omhoog en riep: 'Ach, daar ben je!'

Ik knikte en ze duwde al een stapel mapjes in mijn handen.

'Hier zijn de kopieën. Het is mijn handschrift.'

'Je schrijft mooi,' antwoordde ik, om maar iets te zeggen.

Het papier stonk nog naar de machine. Ze liep met me mee.

'Vorig jaar heb ik een brief gestuurd naar de grafoloog van een tijdschrift,' zei ze plotseling, 'met een vel met aantekeningen van Engels erbij, maar ik heb nooit een antwoord gekregen.'

Ik waagde een grapje: 'Misschien ben je in de Engelse les volkomen karakterloos?'

'Dat zou kunnen,' grinnikte ze.

Even bleef ik staan om de mapjes weg te stoppen.

Nu zat mijn tas barstensvol. De buitendeuren piepten verschrikkelijk en dat lawaai echode over het schoolplein. Guur weer was het. De tegels kregen de kans niet op te drogen of de volgende druilregen begon al.

'Zo, ik ga nu, ik moet nog een heel eind,' zei het meisje.

Haar fiets stond aan de andere kant van de fietsenstalling. Zwijgend deden we onze tas onder de snelbinders, en plots zei ze: 'Verdomme!'

Ik schrok op.

'Wat is er? Lekke band?'

'Nee, ketting eraf.' Ze stond er met haar handen in haar zij naar te kijken.

Ik liet mijn fiets staan en liep naar haar toe. Ze vloekte tussen haar tanden en bukte zich. Maar er was helemaal niets te zien. De ketting lag nog netjes op het tandrad, was alleen maar een beetje roestig misschien.

'Hé...' bracht ik uit, en ze keek op en lachte.

'Gefopt!'

Eigenlijk kon ik er niet om lachen. Maar ze riep me na: 'Liselot, geloof me, toen ik me bukte, sprong de ketting er vanzelf weer op,' en ik kon niets anders dan vergoelijkend grinniken.

Ze had mijn naam genoemd en in haar stem klonk geen pesterig ondertoontje. We fietsten naar buiten en onder de schoolpoort bleven we even staan.

'Je moet nog een heel eind?'

'Tien kilometer, ongeveer, maar het went.'

'O!'

'Deze dag zit je dwars, hè? Viel alles zo erg tegen?'

'Ach, op een paar jongens na...'

'De bende van Alex?'

Ik knikte en trok een gezicht van 'het kan me niet schelen'. Maar het kon me wel schelen.

'Trek je niks van hem aan. Er zitten genoeg toffe jongens in onze klas. Je had ze moeten zien toen je binnenkwam, zúlke ogen, de een nog groter dan de ander.'

Ze pakte me weer bij de arm, en dat deed me goed. Zo goed, dat ik gniffelde: 'En eh, valt hier nog wat te versieren?' Ik knipperde met mijn ogen alsof ik Marilyn Monroe was.

'Vijf binken aan elke vinger,' zei ze, en maakte aanstalten om weg te rijden. 'Het is al laat en...'

'Ik moet nog een heel eind,' vulde ik aan. 'Tot morgen!'

Ze fietste de straat op. En toen pas dacht ik eraan.

'Hé, hoe heet je?' riep ik haar na.

'Myriam!' gilde ze over haar schouder. 'Myriam!'

'O! Myriam,' fluisterde ik, en reed weg, richting Rendaldreef.

De kans op verdwalen was groot, dus moest ik mijn gedachten erbij houden, maar ergens zat die vleiende zin van Myriam nog in mijn hoofd: dat ik ze had moeten zien, zúlke ogen, toen ik binnenkwam. Ik had niks gezien. Niemand had ik echt durven aankijken, gewoon omdat ik zo zenuwachtig was. Ik hoorde dat mens van godsdienst vragen stellen, en ik wist dat alle ogen op mij gericht waren. Maar toch zag ik één blik scherp voor me, omdat ik die herkende als van de jongen die me van Alex had verlost. Ik moest er opeens om lachen. Myriam had gelijk. Als

ik het me goed herinnerde, waren het 'zúlke ogen'. Ik stelde me net voor hoe het zou zijn als Marilyn Monroe in een nieuwe klas terechtkwam, toen ik merkte dat ik een verkeerde straat was ingeslagen.

De zus van mijn vader, Rachel, verwijt papa wel eens dat hij van mij een sleutelkind maakt. Op iedere familiebijeenkomst komt dat ter sprake. Ze heeft het dan over 'de sleutel onder de mat' en ze weet niet eens dat die in ons nieuwe huis aan een haakje in de garage hangt.

Toen ik de hal binnenkwam, zag ik de deur van papa's werkkamer openstaan, en daar zat hij: mijn vader, lief en wijs.

Hij keek op.

'En?'

Ik antwoordde niet, gaf hem een kus, trok alleen maar mijn neus in een onmogelijke rimpel om te laten zien dat ik de voorbije dag een rotdag vond.

Het was opvallend stil in huis.

'Zijn Patriek en Markie er niet?'

'Ze zitten te tekenen in de keuken,' zei papa, en hij zette zijn bril op, want hij wilde doorwerken.

Rode wangen van inspanning en tongetjes die meeleefden met de bewegingen van de kleurpotloden. Ik ging bij mijn broertjes aan de ronde tafel zitten en keek toe.

'Wat tekenen jullie?'

Twee hoofdjes gingen omhoog, keken elkaar aan en zeiden: 'Zie je dat dan niet?'

Ik pakte Patrieks tekening. Van die bruine rechthoek en die groene vlek erboven durfde ik met zeker-

heid te zeggen dat het een boom was.

'Dit is een boom,' zei ik, 'en dat eh...'

'Ze weet niet eens hoe een konijn eruitziet,' zei Patriek smalend.

'Ik heef mijn nieuwe juf getekend.'

Markie toonde me een gedrocht van een mens met keien van ogen en steltbenen.

'Mooi!' Ik probeerde zoveel mogelijk bewondering in mijn stem te leggen, en het werkte nog ook.

'Ik kan veel mooier tekenen dan zus,' zei Markie.

Ik verliet de keuken toen het 'nietes, ikke'-gekibbel begon. Toen was het niet langer opvallend stil in huis.

Het was al laat toen ik het laatste etiket op mijn gloednieuw gekafte boeken plakte. Vivaldi speelde zijn *Vier seizoenen*. 'De Zomer' begon net, toen ik papa naar boven hoorde lopen.

'Slaap zacht, pa,' fluisterde ik, net hard genoeg.

'Slaap zacht.'

Hij roffelde nog even op mijn deur en toen hoorde ik hem zijn kamer binnengaan.

Alleen bij het avondeten hadden we gepraat. Over waarom het zo'n rotdag was geworden. Hij keek bijna schuldig, want door hem hadden we moeten verhuizen. Hier kon hij bedrijfsleider worden in een filiaal van een heel grote computerfabriek. Zijn 'schuld'. Maar dat zei ik niet hardop. Wat kon ik hem verwijten? Ik hou van hem. Dat mama dood is, heeft ons gezin zo getekend, dat we weigeren elkaar pijn te doen. Bij de kleintjes ligt dat anders: zij zijn piepjong en pa lacht erom als ze 'Je bent een stomme papa!'

roepen. Je bent een stomme papa! Wat stom om dat te zeggen.

Later in bed dacht ik aan de volgende dag. En gek, ik nam een voorbeeld aan mijn broertjes. Zij hadden honderduit over hun nieuwe vriendjes verteld. Vreemd dat kinderen zo snel vrienden maken. En eigenlijk was ik zelf nog niet kind af. Ik maakte de optelsom. Eén, Myriam kon wat worden. Twee – nee, een tweede vriend was er niet eens. Of toch, een halve misschien, die jongen met 'zúlke ogen'. Anderhalve vriend.

Ik zuchtte en lachte mezelf uit, terwijl ik op mijn andere zij ging liggen. Slaap, dacht ik, morgen is er een nieuwe dag, en dan probeer ik een beetje meer op Patriek of Markie te lijken.

Duet met valse notenNew 08-04-2013 16:41 Pagina 17

'Hopeloos verliefd' noemen ze het in hartsrubrieken. Heel moeilijk te verstoppen, dat gevoel. Ik liep op wolken, had voortdurend zin om te gaan jodelen. Elke beweging van Liselot sloeg ik gade, elk woord van haar tegen mij bracht me in verrukking. Probeer dat maar eens te verdoezelen.

Tot Verley, onze leraar Nederlands, op een dinsdag in oktober voorstelde om een klassengesprek over disco te houden. Alex Degroot en Co dweepten natuurlijk met hun hardrock en protesteerden met 'Geen disco aan mijn frisco'. Verley dramde door: dat hij de discussie op cassette wou opnemen, om haar later nog eens te bespreken. Rik zei dat hij zijn recorder wel wou meebrengen, en daarmee was het Project Disco begonnen. We mochten ons grammaticaboek openslaan en zinnetjes ontleden.

De volgende dag, tijdens het uur Verley, schoven we als afgesproken onze banken in een kring. Rik duwde de opnametoets in en Verley begon als gespreksleider de discussie. Wat heb ik er een gloeiende hekel aan als een discussie een monoloog wordt. Vanaf de eerste minuut bracht Alex zijn standpunten naar voren en walste argumenten plat met onnozele dooddoeners. En Verley deed er niets aan, hij luisterde naar wat Alex zei en dacht waarschijnlijk dat uit je nek lullen ook een gave is. Maar dit ging té ver.

Toen de bel voor de pauze ging, was niemand uitgepraat. Liselot en Annemie moesten in de klas blijven om het bord schoon te maken, zodat ik me stilhield tussen de anderen, die nog altijd beweerden dat Abba een trutgroep was en ACDC cool. Ik had geen zin om me in het gesprek te mengen en vond het jammer dat Liselot er niet was.

Na de pauze hadden we twee uur wiskunde. Niemand van ons kon die van wiskunde luchten. Hij heette Proot, een stomme naam op zichzelf, en een bijnaam gunden we hem niet. Als de bel ging, vloog hij altijd als eerste de deur uit.

'Alsjeblieft, niet blijven hangen, want ik moet naar huis!'

En van uitleggen had hij ook al geen verstand. Die woensdag snapte ik er weer niets van en dat liet ik duidelijk aan Liselot merken. Een beetje kinderachtig van me. Tot overmaat van ramp kregen we er nog huiswerk bovenop, lekker veel, want woensdagmiddag waren we toch vrij, dacht die van wiskunde waarschijnlijk.

Vijf minuutjes voor het belsignaal van twaalf uur kreeg ik een briefje op mijn bank. *Lander*, stond erop. Ik vouwde het open en las:

Zal ik je vanmiddag helpen met wiskunde?
Liselot

Dat stond er. Vooral het hartje naast haar naam fascineerde me. Ik keek op en staarde recht in haar ogen. We bleven wel vijf seconden zo zitten. Onze ogen

vastgekluisterd aan elkaar. Mijn maag werd er helemaal warm van. Uiteindelijk wisten we niets anders te doen dan naar elkaar glimlachen. Ik wendde mijn hoofd af en schreef onder haar vraag:

Heel graag.
Lander

Ik tekende net zo'n hartje achter mijn naam en wierp het briefje terug. Liselot stak haar duim omhoog. Maar die van wiskunde dacht dat ze nog een vraag wou stellen en zei een beetje geërgerd: 'Wat is er nu nog?'

Liselot bloosde en scheen het moeilijk te hebben met het verzinnen van een vraag.

'Ze wil weten wanneer het huiswerk klaar moet zijn,' zei ik snel.

'En dat kan ze niet zelf vragen?' zei Proot. 'Het werk is voor morgen, juffrouw Heyneman. Zo goed?' Wat een pummel is hij toch. Hij greep zijn boekentas en liep bijna de deur uit zijn hengsels.

Alex Degroot riep: 'En de groeten aan het vrouwtje!'

Liselot lachte zomaar wat. Rik scharrelde zijn cassettespullen bij elkaar. Verley had niet eens de cassette met het klassengesprek meegenomen. Op het schoolplein kwam Liselot met van dat opwaaiende haar naar me toe gelopen.

'Dan zie ik je vanmiddag?' vroeg ze heel gewoon.

Waar kwam opeens dat stuntelige gevoel vandaan? Hoe haalde ik het in mijn halvegare hoofd om rood te worden?

‘Hoe eh... ik dacht dat jij eh... dat jij naar mij toe kwam?’

‘O, dat wil ik wel, maar ik heb toch het huis alleen, dus dacht ik...’

‘Goed... ja... dan kom ik naar jou toe. Rendaldreef eh...?’ Ik kneep hard in mijn arm.

‘43. Om twee uur? Zul je het weten te vinden?’

Die zelfverzekerdheid van haar, ik kreeg er wat van.

‘Goed,’ zei ik, ‘tot vanmiddag, ciao, Liselot!’

‘Ciao, Lander!’ riep ze nog, en ze verdween in het fietsenhok.

Julia in het fietsenhok en Romeo met een rooie kop.

Rik stond schaapachtig naar mij te kijken, schudde zijn hoofd, een beetje ongelovig en meewarig tegelijk. Maar ik had het veel te druk met gelukkig zijn en wou niet op hem letten. Toen ik de fietsenstalling in liep, reed Liselot net naar buiten met Myriam. Ik stak mijn hand naar haar op en zij wuifde heel gewoon terug, doodgewoon, alsof we elkaar al jaren kenden.

Duet met valse notenNew 08-04-2013 16:41 Pagina 21

En dat is twee, dacht ik, toen ik samen met Myriam de schoolpoort uit reed. Ik zwaaide naar Lander en vond dat hij van een halve vriend in een hele mocht veranderen. Hij stak zijn hand naar me op. Wel lief.

Myriam riep me na: 'We bellen nog!'

Dat naroepen was een gewoonte geworden in de voorbije weken. Net als een postscriptum in een brief, met een klein vraagje, of iets wat je nog vergeten was te vertellen.

De weg naar huis begon te wennen. Ik nam niet langer de verkeerde straten.

Thuis hield papa de jongens rustig. Ze mochten allebei naar een verjaardagspartijtje en verlangden naar de glaasjes prik en de taart met slagroom.

'We gaan ervandoor, Liselot. Je middageten staat in de oven. Vanavond ben ik wat later thuis en de kleintjes worden tegen zessen gebracht,' zei pa, terwijl hij zich in zijn jas wurmde.

Hij gaf me een vluchtige zoen – hij rook lekker – en sloeg de deur achter zich dicht. Buiten klonk het opgewonden gegil van mijn broertjes, de fuifnummers, nou ja nummertjes. Ik hing mijn jas op in de kast en plofte mijn schooltas op de onderste traptrede. Zin om de keukenprinses uit te hangen had ik niet. Ik zette de oven aan en maakte weinig poespas. Meestal gooide ik de vreemdste kruiden bij het vlees – papa kookte nogal flauw – en dekte ik de tafel alsof

de koningin kwam dineren. Maar nu moest het vlug gaan, want ik wilde nog mijn kamer opruimen vóór Lander kwam. Ik grabbelde een paar wortelen onder het aanrecht vandaan, liep naar buiten en gooide ze bij de konijnen naar binnen.

'Nee jongens, geen tijd voor een praatje, ik heb het veel te druk!'

Terwijl de oven gonsde, ruimde ik het speelgoed van Patriek en Markie op.

'Jij moet nu klaar zijn,' zei ik tegen mijn middageten, en ik kiepte de ovenschotel om op mijn bord. Na één hap merkte ik het al. Het smaakte klef, vettig en het was nog koud.

Duet met valse notenNew 08-04-2013 16:41 Pagina 23

Tijdens het middagmaal at ik weinig. Meteen na het eten vluchtte ik naar mijn kamer. Het was pas vijf voor één, ik had nog welgeteld vijfenzestig minuten. Ik zette Barbra Streisand op, eerst keihard, maar algauw weer zachter, toen ik eraan dacht dat ik de volgende dag toneelrepetitie had en nog maar weinig van mijn rol kende. Ik nam het tekstboek en zette het op de muziekstandaard, omdat het zo makkelijker las.

'Parijs is een mooie stad, lieveling! Het Louvre, de Notre Dame en de Eiffeltoren zijn monumenten die voor altijd op mijn netvlies zijn gebrand. Een wandeling is het zeker waard, vindt u niet?'

Die zin kwam er moeilijk uit. Mevrouw de Pauw, onze regisseur, had gezegd dat ik mijn r moest laten rollen. We speelden *Kerstmoord in Parijs* van Anton Garonne en we waren van plan er tijdens de kerstvakantie mee op tournee te gaan. *Kerstmoord in Parijs* was een blijspel, maar ik vond het meer een drama, omdat ik de rol van Parijse graaf speelde en in het tweede bedrijf moest verdwijnen, vermoord zogenaamd.

'Parijs is... Parijs... '

Mijn Franse r deed het niet. Dat heb ik altijd als ik zenuwachtig ben, dan wordt mijn mond kurkdroog. Ik liet het tekstboek maar voor wat het was. Ik stond middenin de kamer, zomaar om me heen te kijken. In de spiegel van de hangkast zag ik mezelf staan.

Verschoten spijkerbroek, flodderig hemd, gymschoenen. Veel te lange armen en benen. Een onhandige puber. Dat was ik. Toch voelde ik me gelukkig, al was het een vreemd soort geluk. Zoiets als gelukkig zijn wanneer je koud en doodmoe thuiskomt en direct naar je warme bed kan. Ik zuchtte en hoorde dat Barbra Streisand aan het eind van haar liedjes was. Toen leek het alsof het nu pas tot me doordrong: ik ga naar Liselot toe. Ik nam een single uit het platenrek en zette die loeihard op.

Saxofoons rolden uit mijn luidsprekers van twintig watt en ik explodeerde helemaal, begon te boksen in de kussens, tot ma naar boven kwam en vroeg of ik gek geworden was. Ik verminderde het volume en riep: 'There she is: my one and only mammie.'

Ma nam het leuk op met een 'Hello, sugar.' Ze knipperde wat met haar ogen en schudde met haar heupen. Maar ze kreeg prompt een hoestbui en zette de muziek af. Het was plotseling muisstil. Ma begon weer te kuchen.

'Ik moet maar eens ophouden met roken,' zei ze. 'En jij, jij begint er nooit aan, hoor je dat!'

'Nee, ma, natuurlijk begin ik er niet aan,' antwoordde ik, maar ik dacht: ze moest eens weten. Soms stond er na school een groepje te roken bij de poort. Ze hadden me geplaagd, gezegd dat ik niet durfde en dus had ik het ook maar eens geprobeerd. Hij smaakte niet lekker, die eerste, maar ze zeiden dat de tweede al een stuk lekkerder was. En ik maar zuigen, om beroerd van te worden.

Ma stond te klagen over kankerplekken in haar longen en de teerlaag in haar keelholte. Maar ik